

Nordafar A.s.

Hærr! blaðstjóri. Ger so væl og gev mær innivist fyri hesi grein.

Aftur í ár lýsir Nordafar A/S eftir føroyskum arbeidarum til at arbeiða á virki teirra í Føroyngahavnini í Grønlandi.

At tað eru nógvir arbeidarar, ið vilja søkja arbeiði er uttan iva, tí arbeiðloysi er tíværri stórt í Føroyum í dag; men at eitt felag sum Nordafar, sum tann føroyski arbeidarin óbeinleiðis er lut-eigari í gíognum Føroya lóting (Grønlandsfelagið), skal riða so lágt sum til-fellið er, er harmuligt.

Føroya Arbeidarafelag vendi sær til Grønlandsfelagið í apríl mánaða seinasta ár og visti á teir skeivleikar, ið gjørdir vóru árið fyri við at gera arbeiðssáttmálar beinleiðis við arbeidararnar, og tekur m. a. soleiðis til: »Vanliga mannagongdin er tann, at har feløg eru, so eru tað tey, ið gera sáttmálar og ikki teir einstøku limirnir; og tí kann Føroya Arbeidarafelag ikki annað enn harðliga átala, at teir einstøku limirnir verða »lokkaðir« (?) at undirskriva ein dikteraðan sáttmála.»

Hertil svaraði Grønlandsfelagið m. a.: »Teir sáttmálar, ið Nordafar A/S hevur gjørt við fólk ið í ár, eru teir somu sum hava verið nýttir tey seinri árin. Tað hava ongar ósemjur verið um løn ella treytir.« Og so siga teir víðari: »Vit gera vart við, at nógvir av teim monnum, sum arbeiða hjá Nordafar A/S, eru frá plássum, har einki arbeiðsmannafelag er ella eru limir í felag, sum ikki er í Føroya Arbeidarafelag.»

Í aftursvari sínum sigur Føroya Arbeidarafelag: »At ongar ósemjur um løn og treytir hava verið yvirfyri Nordafar A/S duga vit væl at skilja, tí skuld; ein ella annar mótmælti tí dikteraða sáttmálanum, so bleiv bert ein annar biðin, sum ikki mótmælti, í hansara stað. — Hvat ger ein ikki, tá ein er arbeiðsleysur, og kanska kona og børn svolta? Hann letur seg ofta útnýtta.....

Um ein arbeidar, er limur av arbeiðsmannafelag ella ikki, so kann Føroya Arbeidarafelag ikki tolerera, at ein arbeidari verður útnýttur, og tað er so avgjørt skeivt, at ein fyrstøki sum Nordafar A/S bjóðar arbeiðsleysum arbeidarum arbeiði í Grønlandi fyr; 50 oyru minni um tíman enn hvat teir hava fingið heima um nokk av arbeiði var. Ein slík gerð kann ikki átalast hart nokk.....« Eisini varð spurt um, hvør ið umboðaði Nordafar A/S í Føroyum.

Aftaná hetta upplýsir Grønlandsfelagið, at Nordafar A/S hevur skrivstovu hjá Grønlandsfelagnum, og at tað er stjórnið fyr Grønlandsfelagið, sum undirskrivar sáttmálar Nordafars vegna. — Eisini verður upplýst, at danskir og norskir medarbeidarar hava sama sáttmála sum føroyskir.

Nel, vit eru ikki so blávgdir, at vit trúgva, at danskir og norskir arbeidarar hava góðkent ella arbeiða undir tí sáttmála, ið var galdandi fyri 1959 og 1960.

Teir føroysku handverkarnir fáa meira í tímansløn hjá Nordafar í Grønlandi enn hvat tímansløn er her heima. Grønlandingar høvdu betri somdir sáttmálaliga sæð enn føroyingar. Sum dóm kann eg vísa á úrdrag av fundi hin 13. november 1959 í ministeriet for Grønland, har m. a. verður sagt:

»Til stede var; kontorchef G. Christensen (Nordafar), forbandsformand Lars Svendsen og referanten Ole Nørgaard.

Der opnaedes enighed om, at vilkårene for ansættelse af grønlandske arbej-

dere i sæsonen 1960 ved Nordafars anlæg i Færingehavn skal være:

a) Nordafar's standardkontrakt for selskabets øvrige arbejdere.....

e) der etableres en sygelønsordning, således at der til en sygelønsfond, der administreres af Nordafar, af arbejderens løn tilbageholdes 1 øre pr. time, medens arbejdsgiveren indbetaler 2 øre pr. time.

Sygeløn ydes med 9 kr. pr. dag fra den 7. sygedag.

Ved sæsonens afslutning gøres fonden op, og den del af et eventuelt overskud, der er indbetalt af arbejderne, udloddes til disse.

GAS-overenskomstens regler om behandling af faglig strid skal være gældende.....

i) Aftalens varighed er begrænset til sæsonen 1960.....

Her eru grønlandskir arbeidarar fullt út tryggjaðir bæði fakliga og á annan hátt.

Hetta kann ikki sigast um tann føroyska arbeidarar, ið undirskrivar sáttmálan frá Nordafar, hann er yvirhøvur ikki fakliga tryggjaður.

Tað hevði verið áhugavert at fingið at vita, hvør ið hevur verið til staðar, tá »Nordafar's standardkontrakt« er gjørd, tað kann kanska Grønlandsfelagið upplýsa.

Sáttmálin, um hann kann kallast so, tí mær kunnugt er ongantið nokur sátt gjørd millum teir føroysku arbeidararnar og Nordafar A/S, sigur, at lønin skal vera kr. 3,75 um tíman — ella í dag 51 oyru minni enn tímansløn er her heima. — Tað verður ov drúgfort at gera úrdrag úr øllum sáttmálanum — diktatunum —, men vil eg bert viðmerkja, at grein 5 endar við: »Før sygedage betales ikke løn.«

Grønlandskir arbeidarar skulu fáa 9 kr. um dagin, um teir eru sjúk, men okkara arbeidarar — onk!!

Hetta tykist heldur logi, at ein slíkur mannafelag skal verða gjørdur einans móti okkara arbeidarum, og tí haldi eg, at bæði Føroya lóting og Føroya Fiskimannafelag, ið eru stórir lutaeigarar, eiga at gera vart við seg, nú tað er í umbúna at keypa fleiri lutabrov í Nordafar og ghesla lög á, at ikki verður boðið okkara arbeidarum verri somdir enn aðrir arbeidarar fáa, og at tímansløn teirra í ongum fer; fer niður um galdandi tímansløn í Føroyum.

Tvøroyri, 25. januar 1961.

Gunnar Petersen.

Lutaseðlar

til 21. føroyska happadrátt

eru nú til sølu um alt landið. Reglurnar eru sum seinast.

Lutaseðlarnir eru galdandi fyri allar 3 dráttirnar í hálvárinum. Seinasti söludagur til 1. drátt verður 12. februar 1961.

Vinningarnir í øllum dráttunum eru teir somu, frá 20.000 kr., 15.000 kr. og niður í 100 kr.

Prísirnir eru fyri

1/1 seðil	kr. 80,00
1/2 seðil	kr. 40,00
1/4 seðil	kr. 20,00

Fyri at hava møguleikar at vinna í øllum 3 dráttum, má lutaseðil verða vissadur longu nú til 1. drátt.

HAPPADRÁTTURIN

»Listaverk«

Fyri tveimum árum síðani royndi ein hálendingur at selja 14 málningar í Danmark fyri 140.000 kr. Hesar málningar gav hann út fyri at vera gjørdar av kendum listamonnum; men tað var tað bara »upp«. Politioð tók málningarnar, og nú eru teir seldir við auktion. Fleiri av hesum málningum eru hóast alt listaverk. Omanfyrirstandandi mynd — Krossfestingin — varð seld fyri 15.000. kr.

HALDIÐ SOSIALIN

FØROYA

BANKI

TÓRSHAVN tlf. 1350

Setið avloppspeningin í BANKAN

har stendur hann tryggur, og har gevur hann rentu

INNLAN	
við 3 mánaða uppsøg	4% pro anno
BANKABÓK	3½% pro anno
KEKK-KONTO	2% pro anno

Ynskja tygum hægri rentu, kunnu tygum í bankanum keypa lánsbræv við lótings- ella ríkiskassaábyrgd við 5—6% í effektivari rentu.

ÚTBANKAR:

Í Norðoyum:	Klakksvík,	tlf. 5274
Í Suðuroy:	Tvøroyri,	tlf. 32
	Vági,	tlf. 130

Í Eysturoy:	Runavík,	tlf. 7227
	Fuglafirði,	tlf. 64
	Skála,	tlf. 7053

Í Vágum:	Míðvági,	tlf. 7
	Sandavági,	tlf. 108
	Sørvági,	tlf. 88